

1. ANEXA 1 – STRATEGII EUROPENE SI NATIONALE

1.1 STRATEGIA EUROPA 2020

Strategia EUROPA 2020 propune o noua viziune pentru economia sociala de piata a Europei in perioada 2010 - 2020, care sa ajute Uniunea sa iasa din criza economica si financiara si sa edifice o economie inteligenta, durabila si favorabila incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a fortei de munca, productivitate si coeziune sociala.

Aceste trei prioritati se sprijina reciproc si sunt in masura sa ajute UE si statele membre sa obtina un nivel ridicat de ocupare a fortei de munca, de productivitate si de coeziune sociala.

La **nivel european**, cadrul general al strategiei a fost adoptat la Consiliul European din 25-26 martie 2010 si definitivat la Consiliul European din 17 iunie 2010. Majoritatea elementelor Strategiei (Orientarile integrate privind politicile economice si Orientarile integrate privind ocuparea fortei de munca, initiativele emblematice, semestrul european) au fost elaborate pe parcursul anului 2010 si adoptate de catre formatiunile Consiliului. Strategia este implementata la nivelul Statelor membre (SM) prin intermediul Programelor Nationale de Reforma (PNR). Statele membre au transmis Comisiei Europene (COM), pana la 12 noiembrie 2010, proiectele Programelor Nationale de Reforma pentru perioada 2011 - 2013, iar varianta finala a fost transmisa pana la sfarsitul lunii aprilie 2011. In elaborarea documentului final, au fost avute in vedere atat corelarea cu Programul de Convergenta, cat si raspunsul autoritatilor nationale la observatiile si recomandarile formulate de catre Comisia Europeana in *Analiza anuala a cresterii economice*, document publicat la 12 ianuarie 2011. Monitorizarea si evaluarea progreselor inregistrate de catre Statele membre in atingerea tintelor si in implementarea orientarilor integrate vor constitui, de asemenea, un subiect central pe agenda anuala a Consiliului European.

La nivel national, au fost stabilite tintele valorice pentru toate obiectivele strategiei Europa 2020 si, a fost elaborat proiectul PNR 2011 - 2013 in care au fost abordate: tintele nationale, principalele masuri pentru atingerea acestora, reformele prioritare precum si blocajele in calea cresterii economice si a ocuparii fortei de munca. Pentru a asigura continuitatea masurilor de reforma deja asumate in perioada 2007 - 2010, dar si concordanta cu prevederile Memorandumului de intelegere semnat de Romania cu Comunitatea Europeana si cu Programul de guvernare 2009 - 2012, proiectul PNR a propus, ca reforme prioritare, imbunatatirea mediului de afaceri, respectiv

cresterea eficientei si transparentei administratiei publice. Proiectul PNR a fost adoptat in sedinta de guvern din data de 17 noiembrie 2010 si transmis la Comisia Europeana.

PNR 2011-2013 a fost finalizat in 2011 in urma a doua runde de consultari cu reprezentantii Comisiei Europene si a unui amplu proces de consultare publica care a inclus o conferinta nationala si trei mese rotunde. Versiunea finala a PNR 2011-2013 a fost adoptata de catre guvern pe 29 aprilie 2011 si transmisa la Comisia Europeana in aceeasi zi.

In cadrul Strategiei EUROPA 2020, Uniunea a stabilit cinci obiective majore – privind ocuparea fortei de munca, inovarea, educatia, incluziunea sociala si mediul/energia - care urmeaza sa fie indeplinite pana in 2020.

Statele membre au adoptat propriile lor obiective nationale in aceste domenii. Diverse actiuni la nivel european si national vin in sprijinul Strategiei 2020.

Pentru a masura progresele realizate in indeplinirea obiectivelor Strategiei 2020, au fost stabilite **5 obiective majore** la nivelul UE.

1. Ocuparea fortei de munca

- rata de ocupare a fortei de munca de 75 % in randul populatiei cu varste cuprinse intre 20 si 64 de ani;

2. Cercetare, dezvoltare si inovare

- un nivel al investitiilor publice si private in cercetare si dezvoltare de 3% din PIB-ul UE;

3. Schimbari climatice si energie

- reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de sera (sau chiar cu 30%, in conditii favorabile) fata de nivelurile inregistrate in 1990;
- cresterea ponderii surselor de energie regenerabile pana la 20%;
- cresterea cu 20% a eficientei energetice;

4. Educatie

- reducerea abandonului scolar la sub 10%;

- creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani;

5. Saracie și excluziune socială

- reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale;

Aceste obiective

- ✓ Definesc poziția pe care ar trebui să o ocupe UE în 2020 din punctul de vedere al unor parametri majori;
- ✓ Sunt transpuse în obiective naționale – a se vedea figura **OBIECTIVE PENTRU STRATEGIA EUROPA 2020**;
- ✓ Sunt comune și **nu presupun repartizarea sarcinilor**, urmând a fi realizate prin acțiuni la nivel național și european;
- ✓ Sunt **interdependente și se susțin reciproc** astfel:
 - progresele în plan educațional contribuie la îmbunătățirea perspectivelor profesionale și la reducerea sărăciei;
 - mai multă cercetare și inovare și o utilizare mai eficientă a resurselor ne ajută să devenim mai competitivi și oferă condiții favorabile creării de noi locuri de muncă;
 - investițiile în tehnologii ecologice contribuie la combaterea schimbărilor climatice și creează noi oportunități de afaceri și locuri de muncă.

Obiectivele strategiei Europa 2020 urmăresc respectarea a trei principii:

- **Principiul creșterii incluzive**
- **Principiul creșterii sustenabile**
- **Principiul creșterii inteligente**

Cresterea incluziva presupune:

- o rata mai mare de ocupare a fortei de munca - locuri de munca mai bune si mai numeroase, in special pentru femei, tineri si lucratori de peste 55 de ani;
- cresterea capacitatii de anticipare si gestionare a schimbarii prin investitii in formare profesionala si imbunatatirea competentelor;
- modernizarea pietelor muncii si a sistemelor de protectie sociala;
- garantarea accesului tuturor la beneficiile cresterii economice.

Pentru a asigura o crestere economica sustenabila, trebuie:

- dezvoltata o economie mai competitiva, cu emisii scazute de CO₂, care sa utilizeze resursele in mod eficient si durabil;
- protejat mediul, reducerea emisiile de gaze cu efect de sera si stoparea pierderii biodiversitatii;
- sa se profite de pozitia Europei ca lider in dezvoltarea de noi tehnologii si metode de productie ecologice;
- sa se introduca retele electrice inteligente si eficiente;
- sa se valorifice retelele europene pentru a le acorda intreprinderilor (in special micilor producatori) un avantaj competitiv suplimentar;
- sa imbunatim mediul de afaceri, in special pentru IMM-uri;
- sa-i ajutam pe consumatori sa aleaga produse si servicii, in cunostinta de cauza.

Cresterea inteligenta presupune imbunatatirea prestatiei UE in urmatoarele domenii:

- educatie (incurajarea procesului de invatare si de imbunatatire a competentelor);
- cercetare si inovare (crearea de noi produse si servicii care sa genereze crestere economica si noi locuri de munca si sa ajute statelemembre sa faca fata provocarilor de ordin social);
- societatea digitala (utilizarea tehnologiilor informatiei si comunicatiilor).

UE a identificat de asemenea in Strategia EUROPA 2020 noi domenii care ar putea impulsiona cresterea economica si crearea de noi locuri de munca. Ele se afla in centrul a **7 initiative majore**:

- ✓ *O agenda digitala pentru Europa;*
- ✓ *O Uniune a inovarii;*
- ✓ *Tineretul in miscare;*
- ✓ *O Europa eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor;*
- ✓ *O politica industriala pentru era globalizarii;*
- ✓ *O agenda pentru noi competente si noi locuri de munca;*
- ✓ *O platforma europeana pentru combaterea saraciei.*

In cadrul fiecarei initiative, autoritatile europene si cele nationale trebuie sa-si coordoneze eforturile pentru a se sprijini reciproc.

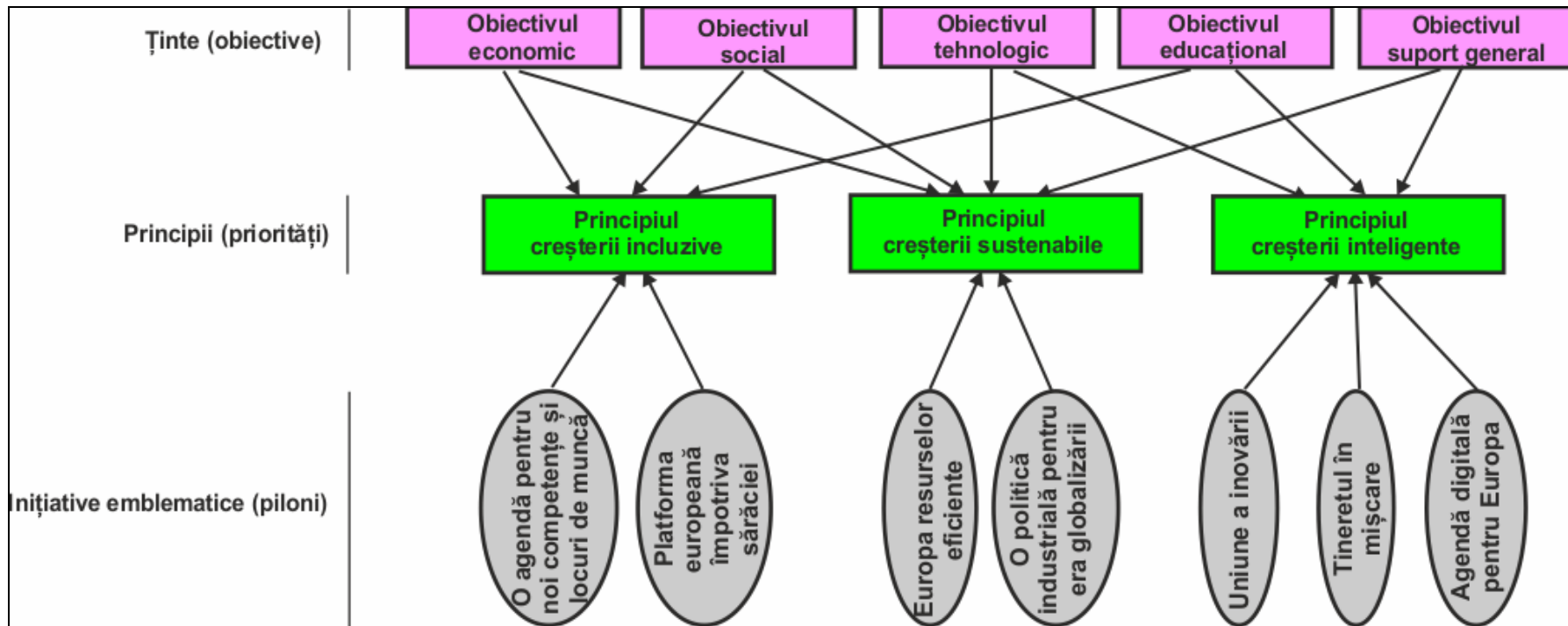

Figura - Tinte – principii – inițiative emblematice in Strategia *Europa 2020*

FIGURA - OBIECTIVE PENTRU STRATEGIA EUROPA 2020¹

Obiectivele statelor membre/UE	Rata ocupării forței de muncă (în %)	C&D ca % din PIB	Obiective privind reducerea emisiilor de CO ₂ ²	Surse regenerabile de energie	Eficiența energetică – reducerea consumului de energie în Mtoe	Părăsirea timpurie a școlii în %	Învățământ terțiar în %	Reducerea populației expuse riscului sărăciei sau excluziunii sociale în număr de persoane
Obiectivul principal al UE	75 %	3 %	-20 % (comparativ cu nivelurile din 1990)	20 %	creștere cu 20 % a eficienței energetice, echivalentul a 368 Mtoe	10 %	40 %	20 000 000
Estimări la nivelul UE ³	73,70-74 %	2,65-2,72 %	-20 % (comparativ cu nivelurile din 1990)	20 %	206,9 Mtep	10,30-10,50 %	37,50-38,0 %	Rezultatele nu pot fi calculate din cauza diferențelor în ceea ce privește metodologiile naționale
AT	77-78 %	3,76 %	-16 %	34 %	7,16	9,5 %	38 %	235 000
BE	73,2 %	3,0 %	-15 %	13 %	9,80	9,5 %	47 %	380 000
BG	76 %	1,5 %	20 %	16 %	3,20	11 %	36 %	260 000
CY	75-77 %	0,5 %	-5 %	13 %	0,46	10 %	46 %	27 000
CZ	75 %	1 % (doar sectorul public)	9 %	13 %	nu se aplică	5,5 %	32 %	Mentținerea numărului de persoane expuse riscului sărăciei sau excluziunii sociale la nivelul din 2008 (15,3 % din populația totală), depunându-se eforturi de reducere a acestuia cu 30 000 de persoane
DE	77 %	3 %	-14 %	18 %	38,30	<10 %	42 %	330 000 (șomeri de lungă durată)
DK	80 %	3 %	-20 %	30 %	0,83	<10 %	Au moins 40 %	22 000 (gospodării cu o intensitate scăzută a muncii)
EE	76 %	3 %	11 %	25 %	0,71	9,5 %	40 %	Reducerea ratei expunerii la riscul de sărăcie (după transferuri sociale) la 15 % (de la 17,5 % în 2010)
EL	70 %	Urmează să fie revizuit	-4 %	18 %	2,70	9,7 %	32 %	450 000
ES	74 %	3 %	-10 %	20 %	25,20	15 %	44 %	1 400 000-1 500 000
FI	78 %	4 %	-16 %	38 %	4,21	8 %	42 % (definiție națională restrânsă)	150 000

¹ Astfel cum au fost stabilite de statele membre în cadrul programelor lor naționale de reformă în aprilie 2011.

² Obiectivele naționale de reducere a emisiilor, definite în Decizia 2009/406/CE (denumită „Decizia de partajare a eforturilor”) vizează emisiile care nu fac obiectul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii. Emisiile vizate de schema de comercializare a certificatelor de emisii vor fi reduse cu 21 %, comparativ cu nivelurile din 2005. În total, reducerea corespunzătoare globală a emisiilor va fi de -20 %, comparativ cu nivelurile din 1990.

³ Suma obiectivelor naționale.

Obiectivele statelor membre	Rata ocupării forței de muncă (în %)	C&D ca % din PIB	Obiective privind reducerea emisiilor de CO ₂	Surse regenerabile de energie	Eficiența energetică – reducerea consumului de energie în Mtoe	Părăsirea timpurie a școlii în %	Învățământ terțiar în %	Reducerea populației expuse riscului sărăciei sau excluziunii sociale în număr de persoane
FR	75 %	3 %	-14 %	23 %	34,00	9,5 %	50 %	Reducerea cu o treime a ratei expunerii la riscul de sărăcie în timp în perioada 2007-2012 sau cu 1 600 000 de persoane
HU	75 %	1,8 %	10 %	14,65 %	2,96	10 %	30,3 %	450 000
IE	69-71 %	Aproximativ 2 % (2,5 % din PIB)	-20 %	16 %	2,75	8 %	60 %	186 000 până în 2016
IT	67-69 %	1,53 %	-13 %	17 %	27,90	15-16 %	26-27 %	2 200 000
LT	72,8 %	1,9 %	15 %	23 %	1,14	<9 %	40 %	170 000
LU	73 %	2,3-2,6 %	-20 %	11 %	0,20	<10 %	40 %	Niciun obiectiv
LV	73 %	1,5 %	17 %	40 %	0,67	13,4 %	34-36 %	121 000
MT	62,9 %	0,67 %	5 %	10 %	0,24	29 %	33 %	6 560
NL	80 %	2,5 %	-16 %	14 %	nu se aplică	<8 %	>40 % 45 % prevăzută în 2020	100 000
PL	71 %	1,7 %	14 %	15,48 %	14,00	4,5 %	45 %	1 500 000
PT	75 %	2,7-3,3 %	1 %	31 %	6,00	10 %	40 %	200 000
RO	70 %	2 %	19 %	24 %	10,00	11,3 %	26,7 %	580 000
SE	Mult peste 80 %	4 %	-17 %	49 %	12.80	<10 %	40-45 %	Reducerea % de femei și bărbați care nu sunt activi (cu excepția studenților cu normă întreagă), de șomeri de lungă durată sau de lucrători în concediu medical de lungă durată cu mult sub 14 % până în 2020
SI	75 %	3 %	4 %	25 %	nu se aplică	5 %	40 %	40 000
SK	72 %	1 %	13 %	14 %	1,65	6 %	40 %	170 000
UK	Niciun obiectiv în PNR	Niciun obiectiv în PNR	-16 %	15 %	Niciun obiectiv în PNR	Niciun obiectiv în PNR	Niciun obiectiv în PNR	Obiective numerice existente în legea din 2010 privind sărăcia copiilor

1.2 PROGRAMUL NATIONAL DE REFORMA 2010 – 2013 (PNR)

Programul National de Reforma 2011-2013 (PNR) reprezinta platforma-cadru pentru definirea si aplicarea politicilor de dezvoltare economica a Romaniei, in concordanta cu politicile Uniunii Europene (UE), avand ca prioritati realizarea unei economii inteligente, durabile si favorabile incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a fortei de munca, productivitate si de coeziune sociala.

Utilizarea judicioasa a acestui instrument, prin asumarea reformelor necesare si realiste in contextul european al eforturilor pentru atingerea obiectivelor Strategiei *Europa 2020*, permite concertarea demersurilor nationale pentru modernizarea economiei si societatii romanesti si sustine convergenta economico-sociala cu celelalte state membre ale UE.

Pornind de la obiectivele acestei strategii, Romania si-a stabilit, prin *Programul National de Reforma*, prioritatile si obiectivele proprii care fixeaza cadrul si directiile de dezvoltare economica sustenabila. Mobilizarea eforturilor institutionale si financiare, dublata de obtinerea unui larg consens la nivelul intregii societati, au constituit factori determinanti pentru transpunerea in realitate a acestor obiective si prioritati nationale.

In mod natural, PNR 2011-2013 continua reformele asumate in PNR 2007-2010 si propune reforme noi, derivate din specificul obiectivelor Strategiei Europa 2020 si al documentelor atasate (initiative emblematice, Analiza anuala a cresterii, Pactul Euro Plus). In acest context, PNR 2011-2013 va include, pe langa actiunile nou identificate, si o parte dintre actiunile aflate deja in curs de implementare (de exemplu, cele referitoare la conditonalitatile ce trebuie respectate de Romania in relatia cu Fondul Monetar International si cu alte institutii financiare internationale).

In conformitate cu Programul de Guvernare, Programul de Convergenta, Strategia Fiscal Bugetara si tinand cont de obiectivele UE prevazute in Strategia Europa 2020, strategia economica pe termen mediu a Romaniei vizeaza urmatoarele obiective:

- reluarea procesului de crestere economica si crearea de noi locuri de munca;
- ajustarea deficitului public si a deficitului de cont curent pana la valori la care sa faca posibila finantarea lor si continuarea procesului de dezinflatie;
- protejarea categoriilor de populatie cele mai afectate de criza economica;
- imbunatatirea predictibilitatii si performantelor politicii fiscale pe termen mediu si maximizarea si utilizarea eficienta a fondurilor de la Uniunea Europeana;
- asigurarea sustenabilitatii pe termen lung a finantelor publice;

- restructurarea si eficientizarea activitatii administratiei publice;
- implementarea ferma a angajamentelor asumate in cadrul acordului financiar extern multilateral cu Fondul Monetar International, Comisia Europeana, Banca Mondiala, precum si alte institutii financiare internationale;
- implementarea reformelor prioritare pe termen scurt si mediu si a masurilor specifice pentru atingerea obiectivelor nationale stabilite in contextul Europa 2020.

In ansamblul sau, Programul National de Reforma va stimula competitivitatea, productivitatea si potentialul de crestere a Romaniei, coeziunea sociala, teritoriala si convergenta economica, toate acestea urmarind reducerea decalajelor in ceea ce priveste dezvoltarea economica fata de celelalte state membre ale Uniunii Europene.

1.3 PLANUL NATIONAL DE DEZVOLTARE 2007 – 2013

Planul National de Dezvoltare (PND) este un concept specific politicii europene de coeziune economica si sociala, menit sa ofere o conceptie coerenta si stabila privind dezvoltarea statelor membre ale Uniunii Europene, transpusa in prioritati de dezvoltare, programe, proiecte, in concordanta cu principiul programarii fondurilor structurale. In contextul aderarii Romaniei la UE in anul 2007, PND are rolul major de a alinia politica nationala de dezvoltare la prioritatile comunitare de dezvoltare, prin promovarea masurilor considerate stimuli de dezvoltare socio-economica durabila la nivel european.

PND 2007-2013 reprezinta documentul de planificare strategica si programare financiara multianuala, aprobat de Guvern si elaborat intr-un larg parteneriat, care va orienta dezvoltarea socio-economica a Romaniei in conformitate cu Politica de Coeziune a Uniunii Europene.

In acceptiunea politicii de coeziune, PND reprezinta un instrument de prioritizare a investitiilor publice pentru dezvoltare, orientat in principal asupra prioritatilor si obiectivelor compatibile cu domeniile de interventie a Fondurilor Structurale si de Coeziune. In acest context, se impune sublinierea caracterului specific al PND 2007-2013, care nu substituie o Strategie Nationala de Dezvoltare Economica, ci reprezinta una dintre componentele majore ale acesteia. PND 2007-2013 fundamenteaza, intre altele, prioritatile si obiectivele strategice de dezvoltare ce vor fi negociate cu Comisia Europeana in vederea finantarii din Fondurile Structurale si de Coeziune in perioada 2007-2013.

Obiectivul Global al PND 2007-2013 este reprezentat de: „Reducerea cat mai rapida a disparitatilor de dezvoltare socio-economica intre Romania si Statele Membre ale Uniunii Europene”.

Obiectivul global se sprijina pe trei **obiective specifice**:

- Cresterea competitivitatii pe termen lung a economiei romanesti;
- Dezvoltarea la standarde europene a infrastructurii de baza;
- Perfectionarea si utilizarea mai eficienta a capitalului uman autohton;

In vederea atingerii obiectivului global si a obiectivelor specifice si pornind de la aspectele identificate in etapa de analiza socio-economica, au fost formulate **sase prioritati nationale** de dezvoltare pentru perioada 2007-2013:

1. Cresterea competitivitatii economice si dezvoltarea economiei bazate pe cunoastere
2. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii de transport
3. Protejarea si imbunatatirea calitatii mediului
4. Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocuparii si incluziunii sociale si intarirea capacitatii administrative
5. Dezvoltarea economiei rurale si cresterea productivitatii in sectorul agricol
6. Diminuarea disparitatilor de dezvoltare intre regiunile tarii

Stabilirea unui numar limitat de prioritati este de natura sa asigure concentrarea resurselor disponibile pe realizarea acelor obiective si masuri cu impact maxim asupra reducerii decalajelor fata de Uniunea Europeana si a disparitatilor interne. Trebuie precizat, inasa, ca in interiorul acestor prioritati sunt abordate numeroase domenii / sectoare de interventie specifice, cum ar fi educatia, sanatatea, energia, sectorul comunicatii si IT, prevenirea riscurilor naturale etc.

Pe baza domeniilor acoperite de prioritatile sus formulate, autoritatile romane si Comisia Europeana au stabilit, in cadrul negocierilor la Capitolul 21, Programele Operationale pentru perioada 2007 – 2013, prin intermediul carora sunt gestionate Fondurile Structurale si de Coeziune pana in anul 2013.

1.4 CADRUL STRATEGIC NATIONAL DE REFERINTA (CSNR)

In cadrul politicii de coeziune, Romania este eligibila pentru accesarea fondurilor pe doua dintre cele trei obiective ale acestei politici: **Convergenta si Cooperare Teritoriala Europeana**. Pentru perioada 2007-2013, Romania are alocat un buget de aproximativ 19,2 miliarde euro pentru obiectivul Convergenta si 455 milioane euro pentru obiectivul Cooperare Teritoriala Europeana. Contributia Romaniei (inclusiv resursele private) pentru a completa investitiile UE se va ridica la cel putin 5,5 miliarde euro, aducand investitiile totale in politica structurala si de coeziune la aproximativ 25,2 miliarde euro pentru perioada 2007-2013.

La nivelul Romaniei, documentul de referinta pentru programarea fondurilor structurale si de coeziune este Cadrul Strategic National de Referinta (CSNR). Acest document nu serveste insa ca instrument de management, ci ca document strategic prin care se stabilesc prioritatile de interventie ale Fondurilor Structurale si de Coeziune in perioada de referinta.

CSNR stabileste in termeni generali modul in care Romania, in perioada 2007 - 2013, va utiliza suma alocata din resurse europene de 19,21 miliarde de euro, pentru a-si duce la indeplinire obiectivele de promovare a cresterii economice, de creare de noi locuri de munca, de consolidare a capitalului uman si de asigurare a unei dezvoltari echilibrate si armonioase, care include reducerea disparitatilor dintre regiuni.

Obiectivul CSNR este reprezentat de *Reducerea disparitatilor de dezvoltare economica si sociala dintre Romania si statele membre ale Uniunii Europene prin generarea unei cresteri suplimentare de 15-20% a PIB pana in anul 2015.*

In acest sens, au fost stabilite cinci prioritati tematice pentru a realiza acest obiectiv:

- o Dezvoltarea infrastructurii de baza la nivelul standardelor europene
- o Cresterea pe termen lung a competitivitatii economiei romanesti
- o Dezvoltarea si utilizarea mai eficienta a capitalului uman al Romaniei
- o Construirea unei capacitati administrative eficiente.
- o Promovarea dezvoltarii teritoriale echilibrate (prioritatea teritoriala)

Prioritatile CSNR au fost formulate ca raspuns strategic al Guvernului la problemele economice actuale si in vederea crearii oportunitatilor pe care Romania si le doreste. CSNR vizeaza armonizarea tuturor acestor prioritati intr-o strategie coerenta, care sa fie adecvata pentru Romania, dar care sa se si conformeze strategiilor Uniunii Europene si sa aiba ca efect dezvoltarea economica si cresterea numarului de locuri de munca.

✓ **Dezvoltarea infrastructurii de baza la standarde europene**

Investitiile in infrastructura vor imbunatati calitatea retelelor rutiere si feroviare, precum si a navigatiei pe Dunare (axele prioritare TEN-T nr. 7, 18 si 22) si vor sprijini dezvoltarea mediului de afaceri si crearea de noi locuri de munca. Investitiile vor imbunatati, de asemenea, accesibilitatea si inter-conectivitatea dintre drumurile nationale, judetene si locale, cai ferate, aeroporturi si servicii navale, asigurand inclusiv legaturi mai bune cu rutele TEN-T. Investitiile vor imbunatati accesul la pietele mai extinse si toate actiunile vor contribui la reducerea duratei calatoriilor si costurilor de transport.

Investitiile in infrastructura de mediu vor contribui la imbunatatirea sistemelor de management al apei potabile si a deeurilor menajere la standarde europene. O eficienta energetica mai mare de-a lungul intregului lant – productie, transport, distributie si utilizare finala – va imbunatati competitivitatea economica si calitatea aerului si va sprijini dezvoltarea durabila.

Eforturile se vor concentra pe un management mai eficient al mediului natural si pe utilizarea durabila a resurselor naturale.

✓ **Cresterea competitivitatii pe termen lung a economiei romanesti**

Strategia va contribui la construirea unei baze de productie si antreprenoriale dinamice, va sprijini crearea si dezvoltarea de noi afaceri, in special prin investitii in produse si servicii de calitate. Se incurajeaza inovarea si imbunatatirea procesului de punere in practica a rezultatelor activitatilor de cercetare si dezvoltare la oportunitatile de piata, precum si accesul la finantare si TIC.

Intreprinderile mici si mijlocii vor beneficia de ajutoare pentru investitii si vor fi sprijinite prin servicii de consiliere pentru afaceri de calitate, precum si prin asigurarea accesului la alte tipuri de servicii de care acestea au nevoie pentru a se dezvolta si a crea locuri de munca. Turismul va fi sprijinit, de asemenea, acesta fiind o importanta sursa de dezvoltare.

✓ **Dezvoltarea si folosirea mai eficienta a capitalului uman din Romania**

Strategia urmareste sprijinirea sistemului de invatamant si formare profesionala pentru a furniza educatie flexibila si de mai buna calitate si calificari adaptate indivizilor, sprijinirea cresterii accesului si participarii la educatie, precum si asigurarea faptului ca educatia si formarea profesionala furnizeaza cunostintele si aptitudinile necesare pentru o economie moderna si in plina dezvoltare.

Cresterea adaptabilitatii, dezvoltarea spiritului antreprenorial si invatarea pe parcursul intregii vietii se afla in centrul politicilor in domeniu, iar angajatorii vor fi incurajati sa investeasca in capitalul uman. Pentru a beneficia de sisteme educationale si de formare profesionala de calitate, va fi nevoie de modernizarea infrastructurii educationale si de formare, inclusiv prin dotarea cu echipamente scolare si TIC. Se sprijina actiunile de combatere a excluziunii sociale si de promovare a incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile (femeile, minoritatile etnice, persoanele cu dizabilitati) care sunt categorii dezavantajate pe piata fortei de munca, astfel incat acestea sa poata beneficia de noile oportunitati de angajare care vor fi create.

Imbunatatirea calitatii serviciilor de sanatate si ingrijire va contribui la regenerarea economica prin reducerea costurilor si a perioadelor de inactivitate.

✓ **Consolidarea unei capacitati administrative eficiente**

Strategia va imbunatati managementul in sectorul public. Investitiile vor contribui la imbunatatirea procesului de elaborare a politicilor si a proceselor decizionale in domeniul managementului public, la dezvoltarea unui sistem al functiei publice modern, flexibil si reactiv, precum si la imbunatatirea standardelor de calitate si eficienta in furnizarea serviciilor publice. Actiunile vizeaza, cu prioritate, acele domenii administrative unde se poate inregistra cel mai mare impact din punctul de vedere al stimulării dezvoltării socio-economice si al mediului de afaceri, precum si al combaterii deficientelor economiei romane.

✓ **Promovarea dezvoltarii teritoriale echilibrate**

Scopul este stoparea si, eventual, inversarea tendintei de accentuare a disparitatilor de dezvoltare prin sprijinirea si promovarea unei dezvoltari economice si sociale echilibrate a Regiunilor. Actiunile sprijina dezvoltarea regiunilor prin crearea conditiilor necesare stimulării creșterii economice a regiunilor mai puțin dezvoltate, precum si restructurarea zonelor rurale si urbane. Investitiile sunt concentrate pe consolidarea infrastructurii si stabilirea legaturilor locale cu retelele nationale, europene si inter-continentale care conecteaza Romania la pietele internationale.

Actiunile vor viza coridoarele si polii de dezvoltare existenti sau emergenti si vor crea conditiile necesare dezvoltarii integrate, stabilind conexiunile cu retelele regionale, nationale si trans-europene. Sprijinul acordat contribuie la consolidarea mediului de afaceri local si regional si la dezvoltarea patrimoniului natural si cultural in vederea sprijinirii turismului si dezvoltarii mediului urban. Realizarea coeziunii teritoriale se va sprijini pe cadrul strategic pe termen lung stabilit prin Conceptul strategic de dezvoltare spatiaala si integrare in structurile spatiale europene 2007–2025.

ANEXA 2 - CRITERII DE PRIORITIZARE A PROIECTELOR

In ceea ce priveste algoritmul de ierarhizare a proiectelor, se propune o abordare de tipul analiza multicriteriala, prin parcurgerea urmatoarelor etape:

1. Stabilirea criteriilor de ierarhizare.

Criteriile pe baza carora se va realiza prioritizarea proiectelor vor include:

- **Prioritatea domeniului** – Acest criteriu se refera la domeniul de interventie caruia se subscrie proiectul analizat si va fi evaluat in conformitate cu indicatiile factorilor de decizie de la nivelul primariei sau dupa cum reiese din consultarea comunitatii. Desi aceasta operatiune de ierarhizare a domeniilor este destul de dificila, avand in vedere faptul ca domeniile raspund la nevoi diferite, dar la fel de stringente, se poate decide ca la un moment dat un domeniu sa prezinte o prioritate mai mare decat altul, in functie de amploarea investitiilor deja realizate pentru domeniul respectiv, de necesitatea si urgenta realizarii anumitor investitii sau de prioritatile stabilite la nivelul reprezentantilor comunitatii.
- **Nivelul finantarilor nerambursabile disponibile pentru domeniul respectiv** – In cadrul analizei disponibilitatii resurselor pentru implementarea proiectelor prioritare, un rol important il detine accesul rapid la surse de finantare. Astfel, cunoscandu-se faptul ca pe anumite domenii de interventie fondurile disponibile sunt foarte disputate, existand posibilitatea epuizarii lor rapide, se va opta pentru acordarea unor prioritati mai mari proiectelor din domeniile respective pentru a putea fructifica oportunitatile oferite de acele programe de finantare.
- **Criteriul Financiar** – Pentru evaluarea acestui criteriu se vor analiza: bugetul necesar al proiectului, nivelul cheltuielilor neeligibile, gradul de indatorare pe care il genereaza proiectul din punctul de vedere al asigurarii cofinantarii, costurile necesare pentru functionarea ulterioara a proiectului. Punctarea se va realiza invers proportional cu valoarea costurilor susmentionate.
- **Gradul de maturitate al proiectului** – Maturitatea reflecta stadiul in care se afla proiectul, demersurile care au fost facute pana in prezent in vederea realizarii proiectului. Cu cat un proiect se afla intr-un stadiu mai avansat de realizare, cu atat punctajul acordat va fi mai mare, intrucat posibilitatea de implementare a acestuia va creste.

- **Beneficiile la nivelul comunitatii** – Acest criteriu evalueaza contributia proiectului la bunastarea economica si sociala a comunitatii, prin crearea locurilor de munca, imbunatatirea mediului inconjurator, cresterea calitatii serviciilor publice oferite cetatenilor.
- **Nivelul de necesitate** – In cadrul acestui criteriu se vor analiza stringenta si oportunitatea implementarii unui anumit proiect in perioada de planificare.

2. Determinarea ponderii fiecarui criteriu

In cadrul analizei multicriteriale criteriile pot avea aceeasi importanta (ponderi egale) sau pot fi si ele ierarhizate (in functie de ponderea fiecaruia).

Ponderile pot fi stabilite in urma consultarilor grupului de lucru sau pot fi calculate printr-un procedeu matematic dupa cum urmeaza:

Se va alcatui un tabel patrat avand atat pe linii cat si pe coloane, criteriile respective. Se compara fiecare criteriu cu fiecare, facandu-se pe rand intrarea pe fiecare linie si iesirea pe fiecare coloana. Cand criteriul de pe o linie, comparat cu criteriul de pe o coloana:

- este mai important, se atribuie valoarea 1;
- este la fel de important, se atribuie valoarea 1/2;
- este mai putin important, se atribuie valoarea 0.

Pe diagonala principala a tabloului patrat al criteriilor sunt trecute valorile de 1/2 deoarece un criteriu nu poate fi mai important decat el insusi.

Se insumeaza pe linie punctele fiecarui criteriu stabilindu-se nivelul fiecarui criteriu in raport cu celelalte. Valoarea nivelului coincide cu locul ocupat in clasamentul criteriilor. In functie de nivelul criteriului se vor acorda ponderi, astfel incat criteriul cu nivelul 1 sa aiba ponderea cea mai mare, nivelul 6 sa aiba ponderea cea mai mica, iar suma ponderilor sa fie 100%.

3. Acordarea unei note

Nota trebuie sa fie un numar intreg de la 1 (foarte slab) la 5 (foarte bun), reprezentand nota de contributie a unui proiect la un criteriu. Nota se acorda fiecarui proiect conform fiecarui criteriu,

adica se analizeaza pe rand cate un proiect prin prisma fiecarui criteriu pana cand se epuizeaza toate proiectele.

4. Calcularea produselor dintre notele N si coeficientii de pondere

Acest calcul se efectueaza intr-un tabel denumit matricea consecintelor. In final, calculam si sumele acestor produse, sume care vor stabili clasamentul final. Pe primul loc se va situa proiectul cu valoarea cea mai mare.